

Sèrie 3

CONSIDERACIONS GENERALS SOBRE LA CORRECCIÓ

La finalitat dels exàmens per a majors de vint-i-cinc anys és comprovar, d'una banda, el grau de coneixement sobre una matèria, en aquest cas història, i, de l'altra, la competència i destresa en les capacitats de raonament, d'exposició, de síntesi, de redacció i totes aquelles que són necessàries per començar una carrera universitària.

La correcció de l'examen, per tant, ha de tenir en compte aquests dos paràmetres: incloure com a criteris de valoració tant el coneixement del que es pregunta com la manera com es respon i s'exposa, no valorant-ho per separat, sinó en conjunt, lligat, de manera harmònica. En definitiva, comprovar quin grau de maduresa intel·lectual té la persona que s'examina i corregir la prova en funció d'aquest fet.

Pel que fa al coneixement històric, el corrector ha de valorar, segons el seu criteri i com a expert, de quina manera l'examinand respon uns quants elements que caracteritzen el fet històric que es demana, com el situa cronològicament, com n'exposa els trets principals i com sap descobrir el joc de les causalitats i la lògica dels esdeveniments.

Però, a més, ha de valorar, alhora, si l'examinand ha entès el que se li pregunta, de quina manera expositiva i raonada respon i quin grau té de coherent, clar i concís l'examen com a text.

Per tant, i com a criteris de correcció, volem apel·lar a la reconeguda capacitat de l'examinador per actuar d'una manera lliure per tal de ponderar tots aquestes reflexions i plasmar-ho en la valoració que faci de cada un dels exàmens.

La prova té dues parts. La primera part parteix d'un fet contemporani i cal que respongui les preguntes que es fan. La segona part l'examinand només pot contestar tres de les cinc preguntes de l'examen.

En cap cas heu de corregir i valorar si n'hagués respòs més de tres. Creiem que com a criteri a seguir, en aquest cas, seria la d'anar corregint fins arribar a la tercera i deixar les altres dues o una de més sense nota.

PRIMERA PART

Llegiu els textos A i B i responeu a les tres preguntes següents [4 punts]

1. Llegiu el text i indiqueu la reivindicació essencial que fa Martín Luther King. [1 punt]

La reivindicació essencial que fa Martin Luther King en aquest famós discurs és aconseguir la plenitud dels drets civils pels afroamericans als Estats Units. De fet, la cita clau està en la part que reclama "que als negres se'ls garanteixin els seus drets de ciutadania." L'examinand ho pot expressar de moltes maneres, però han de ser sinònimes d'aquesta expressió.

Puntuació: el punt queda assegurat si l'examinand expressa aquesta reivindicació essencial. Si utilitza alguna expressió sinònima també es pot valorar amb la màxima nota. Qui només vagi parafrasejant el discurs caldrà puntuar-lo amb mig punt. Qui no faci res o es limiti a vaguetats paternalistes sobre la situació dels negres li posarem un zero.

2. Llegiu el text i indiqueu la reivindicació essencial que fa Nelson R. Mandela. [1 punt]

La reivindicació essencial que fa Nelson Mandela en aquest al·legat és més complexa. De fet, reclama la igualtat jurídica, la democràcia i l'acabament de la supremacia del blanc sud-africà. Es tracta d'una societat més estructuralment i legalment racista i, per això, els termes de la reivindicació varien una mica de les expressades per Martin Luther King. Tot i això, i en el fons, estan expressant el mateix, la qual cosa vol dir que hi podem aplicar ells mateixos paràmetres de correcció en aquesta síntesi.

Puntuació: el punt queda assegurat si l'examinand expressa algunes d'aquestes reivindicacions essencials. Si utilitza alguna expressió sinònima també es pot valorar amb la màxima nota. Qui només vagi parafrasejant el discurs caldrà puntuar-lo amb mig punt. Qui no faci res o es limiti a vagueses paternalistes sobre la situació dels negres li posarem un zero.

3. Feu un petit comentari sobre les figures de Martin Luther King i de Nelson R. Mandela, i expliqueu quina ha estat l'evolució històrica de la lluita contra el racisme als Estats Units d'Amèrica i a Sud-àfrica. [2 punts]

El petit comentari sobre aquests personatges ha de ser simple, de poder contextualitzar-los o mostrar que, almenys, són coneguts. Els mitjans de comunicació n'han parlat bastament en l'últim any. El que passa, i anant més a fons, és tot i que reclamen essencialment el mateix el context varia. La cronologia coincideix, el discurs de Luther King és del 1963 i l'al·legat de Mandela és del 1964, però el context és molt diferent. Luther King ho diu en un discurs en llibertat mentre que Mandela està empresonat i les seves paraules són l'al·legat de defensa del judici on serà condemnat a perpetuïtat. Característiques dels personatges serien de tipus biogràfic com el caràcter no-violent i el seu assassinat per part de Luther King, i el tancament a la presó durant trenta anys i l'arribada a la presidència d'una Sud-àfrica no racista per part de Mandela. En l'apartat sobre l'evolució dels EEUU i de Sud-àfrica, caldria explicar com els Estats Units la situació dels negres ha anat millorant des d'aquest discurs, amb una progressiva modificació de l'estatus civil i cívic dels afroamericans fins que un d'ells, Barack Obama, ha arribat a la presidència dels EEUU. Pel que fa l'evolució de Sud-àfrica caldria assenyalar com s'ha passat d'un règim d'apartheid a un país amb una igualtat jurídica per a tots i sota la presidència del mateix Mandela.

Puntuació: mig punt ja s'obté si es nota que els personatges són coneguts per l'examinand. Arribar a un punt ja depèn de que es puguin atribuir diferents característiques de cada un. El punt restant vindrà perquè expliquin, d'una banda, l'evolució dels Estats Units des d'aquest discurs amb una progressiva modificació de l'estatus cívic dels afroamericans fins que un d'ells, Barack Obama, ha arribat a la presidència dels EEUU i, de l'altra, l'evolució de Sud-àfrica que ha passat d'un règim d'apartheid a un país amb una igualtat jurídica per a tots igual i sota la presidència del mateix Mandela.

SEGONA PART

Responeu a TRES de les cinc qüestions següents. (6 punts; 2 punts cadascuna)

1) A partir de la Revolució Francesa s'anirà consolidant el que denominem políticament un règim liberal. Expliqueu breument quatre característiques del liberalisme polític.

Aquesta pregunta pretén que l'examinand identifiqui correctament característiques polítiques que defineixin un règim liberal. La llista pot ser àmplia com: constitucionalisme; participació política a través del sufragi; llibertats d'expressió, manifestació i reunió; igualtat jurídica; separació de poders. De fet poden, donar respostes que siguin sinònimes als punts exposats.

Puntuació: els punt s'aconsegueixen si s'estableixen quatre característiques del règim liberal. Si en repeteix algun principi amb d'altres formulacions es pot acceptar (per exemple que les llibertats cíviques i personals com la llibertat d'expressió, reunió, manifestació es formulin separades i cada una formant part de les quatre preguntades). Un punt quan la pregunta és incompleta o quan es repeteix alguna característica amb d'altres paraules (per exemple, constitucionalisme i existència de constitucions). Cero punts quan només n'hi ha una o dues barrejades amb d'altres coses que no tenen res a veure amb el liberalisme polític.

2) Expliqueu què va ser la Primera Internacional. Esmenteu-ne els dos líders principals i comenteu les posicions ideològiques diferenciades que defensaven.

La Primera Internacional representa la primera vegada que s'organitzen a nivell internacional agrupacions, sindicats i associacions obreres a mitjans del segle XIX. Fundada a Londres el 1864, naixia d'una evidència molt clara: si el capitalisme esdevenia un sistema econòmic mundial la manera de lluitar contra ell havia de ser, també, la internacionalització. Rellevant de la Primera internacional és el protagonisme de Marx i la discussió entre aquest i el líder anarquista Bakunin. El punt crucial de la disputa, al marge de personalismes, entre els que es considerarien marxistes o socialistes i els bakuninistes o anarquistes, era la concepció dels primers que calia l'organització de partits polítics obrers forts i centralitzats per aconseguir millores socials i encaminar el moviment obrer cap a la revolució. Per contra, els segons, eren contraris a qualsevol tipus d'organització política centralitzada i defensaven una organització obrera a base d'agrupacions cooperativistes d'estructura federal. La Primera Internacional fou dissolta el 1876.

Puntuació: si es responen els tres interrogants, (què va ser la 1ª Internacional, quins destacats dos líders van sobresortir i quines posicions ideològiques diferenciades defensaren), dos punts. Si es contesta tot però d'una manera irregular, mal expressat o no molt clar, un punt. De l'1 al 2 dependrà de com estigui explicat i les referències històriques que es donin. I s'anirà baixant per sota de l'1 si no hi és tot i si es fa d'una manera incorrecta. La sola referència a Marx i Bakunin sense explicar res i sense contextualitzar res serien 0 punts.

3) Expliqueu sintèticament dues característiques essencials del període de govern de Iossif V. D. Stalin a la Unió Soviètica.

L'època de rellevància política de Stalin va des del seu nomenament com a Secretari general del Partit Comunista de la URSS, el 1922, fins a la seva mort el 1953. El poder de Stalin va anar creixent a partir de la mort de Lenin el 1924 i, mica en mica, va dominar l'escena política soviètica fins convertir-se en el poderós i temut dirigent soviètic de la segona guerra mundial i la postguerra. L'examinand pot contestar diferents característiques del període. Però les respostes podrien girar entorn a tres elements bàsics del període stalinista: A) Qüestions ideològiques i de control polític. Aquí entraria des de la seva concepció del "socialisme en un sol país" que l'enfronta a Trostky partidari de la revolució mundial, fins el concepte dictatorial del poder que va anar agafant i que va fer que purgués a qualsevol dissident i contrincant amb

Proves d'accés a la Universitat per a més grans de 25

2014

les seves idees polítiques i de govern. És obvi que, possiblement, l'examinand pot posar elements com la repressió o el caràcter personalista i dictatorial com a governant.

B) La política econòmica. Amb l'adveniment de Stalin al poder es va impulsar un ambiciós programa de creixement econòmic i modernització productiva. Va partir de la planificació per tal de bastir una base industrial forta amb la prioritat absoluta de la indústria pesant que va canviar l'estructura econòmica soviètica i va elevar la renda nacional. La taca negra a aquesta política fou el desequilibri entre les branques de l'economia amb el poc creixement dels béns de consum i la producció agrària.

C) El paper de gran potència i la política exterior. Sortida de la crisi de la Primera Guerra Mundial, el pacte de no-agressió amb Hitler que suposava dividir-se les àrees d'influència en el centre d'Europa i el repartiment de Polònia; l'entrada a la Segona Guerra Mundial trencant el pacte anterior; el seu paper en els acords internacionals postbèlics i el plantejament de la guerra freda i la política de blocs.

Puntuació: la valoració màxima si posa dues característiques i les explica breument. Un punt si només en posa una i està molt ben explicada, o en posa dues o tres que venen a ser el mateix. Cap puntuació si no dóna cap element característic del règim, o si en dóna algun però no està explicat bé o es tracta d'una resposta sense la maduresa intel·lectual requerida en un examen..

4) Indiqueu si les afirmacions següents sobre la Primera Guerra Mundial són vertaderes o falses.

	vertadera	falsa
L'atemptat de Sarajevo contra l'hereu de la corona austríaca va ser el detonant de la Primera Guerra Mundial.	X	
Els Estats Units no van participar en aquesta guerra.		X
Alemanya i França eren dos països enfrontats en aquesta guerra.	X	
En el transcurs de la guerra mundial va produir-se a Rússia el triomf de la revolució bolxevic.	X	
Espanya va participar en la guerra al costat d'Alemanya i d'Àustria.		X

Puntuació: l'enumeració correcta dels esdeveniments serien els dos punts i amb un d'equivocat seria un punt. A partir d'aquí no es valoraria la pregunta.

5) Relacioneu cada esdeveniment històric d'una columna amb un dels esdeveniments històrics de l'altra i escriviu el número pertinent en les caselles de la columna de la dreta.

Atemptat de les Torres Bessones de Nova York
 Guerra de Corea
 President Salvador Allende
 Conferència de Berlín de 1885
 Tractat de Versalles de 1919

Invasió Afganistan
 Guerra Freda
 Cop d'estat d'Augusto Pinochet
 Repartiment d'Àfrica
 Primera Guerra Mundial

Puntuació: l'enumeració correcta dels esdeveniments serien els dos punts i amb un d'equivocat seria un punt. A partir d'aquí no es valoraria la pregunta.